

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

VIII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 1325

Warszawa, dnia 24 lutego 2017 r.

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjęte przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 35. posiedzeniu w dniu 24 lutego 2017 r. uchwały:

**– w sprawie ustawy o zmianie ustawy
o rzecznikach patentowych,**

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- w sprawie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Stanisław Karczewski

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 lutego 2017 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o rzecznikach patentowych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2017 r. ustawy o zmianie ustawy o rzecznikach patentowych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1 w lit. a, w ust. 2 wyraz „stanowiące” zastępuje się wyrazem „stanowiących”;
- 2) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Koszty zastępstwa można ustalić w wysokości wyższej niż stawka minimalna opłaty, stosowana w odniesieniu do czynności danego rodzaju, ale nieprzekraczającej sześciokrotności tej stawki, jeżeli przemawia za tym rodzaj i zawilość sprawy oraz niezbędny nakład pracy rzecznika patentowego, w tym czynności podjęte w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu. W przypadku ustalenia opłaty za czynności rzecznika patentowego w wysokości niższej niż stawka minimalna opłaty, stosowana w odniesieniu do czynności danego rodzaju, koszty zastępstwa ustala się zgodnie z przedstawionym spisem kosztów.”;
- 3) w art. 1 w pkt 2:
 - a) przed lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:

„...) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Skarb Państwa ponosi koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez rzecznika patentowego ustanowionego z urzędu.””;
 - b) w lit. b:
 - w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 3–6” zastępuje się wyrazami

„ust. 3–5”,

- skreśla się ust. 3,
- w ust. 4 wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 1”,
- w ust. 5:
 - – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 1”,
 - – w pkt 1 po wyrazie „minimalnych” dodaje się wyraz „opłat”;

4) skreśla się art. 2;

5) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Przy ustalaniu kosztów zastępstwa w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się dotychczasowe stawki minimalne.

2. Do ustalenia kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez rzecznika patentowego ustanowionego z urzędu w postępowaniu przed sądem administracyjnym, które zostało wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się dotychczasowe stawki minimalne.

3. Do umów z klientami, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI

UZASADNIENIE

Pierwsza poprawka Senatu do ustawy o zmianie ustawy o rzecznikach patentowych ma charakter językowy. Eliminuje ona błąd gramatyczny. Przepis powinien mówić o wysokości stawek minimalnych opłat, **stanowiących** podstawę do ustalenia kosztów zastępstwa.

Przepis art. 13 ust. 2a (art. 1 pkt 1 lit. b noweli) powinien odnosić się do stawki minimalnej **opłaty**, a nie stawki minimalnej **opłat** (dwukrotnie). Kierując się § 5 Zasad techniki prawodawczej (nakaz formułowania przepisów w sposób zwięzły i syntetyczny) oraz dążąc do zapewnienia należytej komunikatywności aktu, proponuje się również przeredagowanie dodawanego przepisu w taki sposób, aby nie powtarzał on treści wynikającej z poprzedzającej go regulacji. Ze znowelizowanego art. 13 ust. 2 wynika w szczególności, że stawki minimalne stanowią podstawę do ustalenia kosztów zastępstwa, które mogą być zasądzone przez sąd lub orzeczone przez Urząd Patentowy. Oczywiście jest, że odnosząc się w dodawanym art. 13 ust. 2a do stawek minimalnych opłat, ustawodawca ma na myśli stawki minimalne, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 2. W poprawce nr 2 skorelowano także terminologicznie zdanie pierwsze i drugie dodawanego art. 13 ust. 2a.

Ustawodawca dodaje do ustawy przepis art. 13a ust. 3 (art. 1 pkt 2 lit. b noweli) stanowiący, że Skarb Państwa ponosi wyłącznie koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez rzecznika patentowego ustanowionego z urzędu. Jednocześnie pozostawiono w ustawie przepis, który przewiduje, iż koszty pomocy prawnej udzielonej przez rzecznika patentowego z urzędu ponosi Skarb Państwa (nienowelizowany art. 13 ust. 1). W następstwie ustawa będzie zawierała dwie regulacje stanowiące o ponoszeniu przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez rzecznika patentowego ustanowionego z urzędu, przy czym pierwsza z nich nie będzie ograniczała zakresu odpowiedzialności Skarbu Państwa, druga zaś ograniczenie takie będzie przewidywała. Regulacji tych nie da się ze sobą pogodzić (są one ze sobą sprzeczne). Mając na względzie, iż uchwalone rozwiązanie może budzić wątpliwości interpretacyjne oraz dążąc do zapewnienia spójności w obrębie art. 13a nowelizowanej ustawy, Senat uchwalił poprawkę nr 3, która eliminuje wskazaną wyżej sprzeczność pomiędzy przepisami. Poprawka ta ujednotolica również terminologię ustawy.

Przepis art. 2 czasowo (nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie noweli) utrzymuje w mocy rozporządzenie wydane na podstawie zmienianego art. 13 ust. 2. Formułując przepis przejściowy utrzymujący czasowo w mocy dotychczasowy akt wykonawczy, należy

kierować się regułami Zasad techniki prawodawczej dotyczącymi tego rodzaju rozstrzygnięć intertemporalnych (wynikają one z art. 2, art. 87 i art. 92 Konstytucji). Oceniając art. 2 ustawy w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż nie ma w systemie prawnym rozporządzenia wydanego wyłącznie na podstawie zmienianego art. 13 ust. 2. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 grudnia 2003 r. w sprawie opłat za czynności rzeczników patentowych zostało wydane na podstawie art. 13 ust. 2 i 3 oraz art. 13a ust. 2 nowelizowanej ustawy. Przepis art. 2 sugeruje, iż ustawodawca nie utrzymuje czasowo w mocy całego rozporządzenia, ale część jego regulacji, które wykonują upoważnienie zawarte w art. 13 ust. 2. Zgodnie z § 33 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, akt wykonawczy można czasowo utrzymać w mocy, jeżeli nie jest on niezgodny z nową albo znowelizowaną ustawą. W myśl § 33 ust. 2 Zasad techniki prawodawczej zakazane jest czasowe utrzymanie w mocy tylko niektórych przepisów aktu wykonawczego wydanego na podstawie uchylanego albo zmienianego przepisu upoważniającego. Przywołane przepisy nie dają możliwości dokonania selekcji przepisów wykonawczych i czasowego utrzymania w mocy tylko części rozporządzenia, tej, która – w ocenie ustawodawcy – jest potrzebna lub niesprzeczna z ustawą upoważniającą. Trzeba pamiętać, iż czasowe utrzymanie w mocy aktu wykonawczego jest wyjątkiem od zasady i nie podlega wykładni rozszerzającej (*exceptiones non sunt extendendae*). Ponadto nawet prawidłowe wskazanie podstawy prawnej (utrzymanie w mocy całego rozporządzenia) nie będzie skutkowało – w ocenie Senatu – możliwością uznania art. 2 za dopuszczalny. W czasowo utrzymanym rozporządzeniu pozostałyby bowiem regulacje, których nie da się pogodzić z ustawą upoważniającą po zmianach. Chodzi tu o przepisy określające stawki minimalne za czynności, o których mowa w art. 13 ust. 1 nowelizowanej ustawy. Pozostawienie – nawet czasowe – mocy obowiązującej przepisów niezgodnych z ustawą upoważniającą oznaczałoby *de facto* zgodę na złamanie konstytucyjnej zasady hierarchicznej budowy systemu aktów prawnych oraz czyniłoby system stawek minimalnych niekomunikatywnym w aspekcie interpretacyjnym. Fakt, że dotychczasowe rozporządzenie – wbrew § 119 Zasad techniki prawodawczej – zostało wydane w oparciu o kilka przepisów upoważniających, nie ma wpływu na reguły walidacyjne rządzące obowiązywaniem tego aktu ani na zasady czasowego utrzymania jego mocy obowiązującej w przypadku zmiany delegacji ustawowej. Mając powyższe na względzie uchwalono poprawkę nr 4.

Przepis art. 3 przewiduje, że do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji będzie się stosowało przepisy dotychczasowe. Zdaniem Senatu wątpliwości budzi sposób, w jaki rozwiązano problem intertemporalny. Przepis przejściowy

musi precyzyjnie (nie blankietowo) wskazywać, jaki problem jest rozstrzygany – § 31 Zasad techniki prawodawczej. W art. 3 nie nazwano problemu intertemporalnego (odniesiono się do bliżej niezdefiniowanych postępowań), obarczając obowiązkiem jego zidentyfikowania adresatów oraz przenosząc na nich ryzyko związane z błędną interpretacją regulacji. Jako że intencją ustawodawcy było przesądzenie, iż do ustalenia kosztów zastępstwa, które będą mogły być zasądzone przez sąd lub orzeczone przez Urząd Patentowy, w przypadku postępowań wszczętych a niezakończonych przed dniem wejścia w życie noweli, stosować się będzie stawki minimalne określone w przepisach dotychczasowych, należałoby rozstrzygnięcie to wyrazić jednoznacznie w art. 3. Konieczne jest również przesądzenie w przepisie przejściowym, w oparciu o jakie stawki minimalne ustalana będzie odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniach przed sądami administracyjnymi, wszczętych przed dniem wejścia w życie nowelizacji. W odniesieniu do tej kwestii intertemporalnej uznano, że zastosowanie powinny znaleźć dotychczasowe stawki minimalne. Ustawodawca nie odpowiedział również na pytanie o wpływ nowelizacji na umowy, o których mowa w art. 13 ust. 1, zawarte przed dniem uchylenia art. 13 ust. 3. Przepis przejściowy powinien w sposób niebudzący wątpliwości przesądzić, że opłaty za czynności rzeczników patentowych ustalone w takich umowach muszą nadal uwzględniać dotychczasowe stawki minimalne, albo przeciwnie, że dopuszcza się zmianę takich umów z uwzględnieniem nowych zasad (brak stawek minimalnych). Uchwalając poprawkę nr 5 założono, że *ratio legis* jest, aby umowy z klientami mogły być aneksowane w zakresie wysokości opłat.